

načaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta " 2.—
za četr leta " 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sr. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Dolečniki katol. tis-
kovnega društva do-
hívajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 13.

V Mariboru, dne 27. marca 1902.

Tečaj XXXVI.

Vstajenja dan.

Veliko je moral pretrpeti božji Izveličar na zemlji. A izpolnjeval je voljo božjo in ta zavest ga je krepila in osrečevala. Ko je bil v grob položen, menili so sovražniki, da bo sedaj nastal mir. Kristus pa je premagal tudi smrt, vstal z lastne moči od smrti, in njegovi nauki so zmagonosno začeli pridirati po celem svetu.

Naš slovenski kmetski narod nima sedaj zlate dobe. Trnjevo pot mora hoditi. Vse, kar ima, hočejo mu vzeti zlobni nasprotniki. Silijo ga, naj pušča v nemar svoj materin jezik in se oprime tujega. Kdor ljubi domačo besedo je zaničevan, spoštovan pa vsaka propalica, ki zataji svojo slovensko mater in njeno govorico.

Sedajne gospodarske družabne razmere tlačijo tudi našega kmeta. Noč in dan se trudi pri težkem delu, vse poskuša, a sad njegovog truda je — propadanje. Delo stane ga več nego dobi za pridelke. Zato lezejo dolgo na njegovo posestvo, z njegovega doma pa odhajajo posli za posli, ker jih ne more primerno plačevati. Z dolgo, a brez delavcev mračno gleda naš kmet v bodočnost. Drugi stanovi se združujejo, kadar se jim slabo godi, ter zahtevajo pomoči od vseh strani, avstrijski kmet pa molči.

Toda obupati ne velja! Obup jemlje človeku in celiemu narodu življensko moč. Ampak vzdramiti se moramo, odbijati napade, odstranjevati ovire ter pogumno korakati naprej do sreče, katero nam je določila božja Previdnost v zgodovini človeštva.

Listek.

Vstajenja dan.

Spisala Lucija Čagranova.

Pomlad je tu, čas novih sanj in nad! Tako me je pozdravil zlati solnčni žarek, ki se je uprl v okno in pokukal v sobo; poljubil in pobožal duhteče vijolice na mizi in kakor sladak sen švignil po njih nežnih, modrih cvetih. Veselja so zatrepatale vijolice, saj so že dolgo hrepenele po zlatem solnčecu, zaduhete so omamljivo, in njih mehki vonj se je razširil po sobi.

Ali nemirnež ni ostal dolgo pri njih; preskočil je s cvetlic na mizo, od mize na črnlik in od črnnika na knjigo, katero sem baš z velikim zanimanjem čitala. O, ti porednež!

Pa kaj bom nevoljna nad njim, nad samo jednim žarkom. Samo jeden žarek? — Ne! s tem še nisem zadovoljna. In odprla sem na široko okno, odgrnila preproge in solnčni žarki so se vsuli po sobi in potopili vse predmete v svojo svetlobo liki morja.

A nisem se dolgo veselila blestečih se žarkov: solnčna krogla se je pomikala vedno nižje in ni bilo dolgo, ko je zatonila za goro.

O, kako je sedaj pusto in prazno! A jutri ob tem času zopet obiše mojo sobico.

V srcih imamo zavest, da ne delamo proti božjim naredbam in s to zavestjo moramo na pozorišče narodov, da si priborimo tamkaj nam določeni prostor. Le s pogumnim, krepkim, zavednim delom za našo bodočo srečo se bomo ohranili, le na ta način bo prišel tudi za naš slovenski narod vstajenja veseli dan.

Zatrali niso spečih,
Ne bodo nas bedečih!

Boj za Celje.

Nemci v Avstriji sicer nimajo večine, vendar bi radi oni sami gospodovali. In gospodovali bi radi, kakor jih je ravno dobra ali slaba volja, ne pa kakor zahteva pravičnost. To se je zopet jasno pokazalo pri vprašanju o celjski slovenski gimnaziji. Ta gimnazija je za mesto Celje in okolico ter sploh za celi celjski in brežiški okraj velike vrednosti. Slovenski starši pošiljajo vjo svoje nadarjene sinove, da jih spravijo k boljšemu kruhu. Toda Nemci so si vbili v glavo, da ta gimnazija mora prenehati. Nič, popolnoma nič jim sicer ne škodi ta zavod, a oni ga nočejo, in ker ga nočejo, mora izginiti.

V državnem zboru so zahtevali, da se celjska gimnazija opusti. Vodja Nemcov, ki so nasprotovali celjski gimnaziji, je bil halbenrajski grof Stürgkh. Naši slovenski poslanci Berks, Ploj, Robič, Žičkar so v temeljnih govorih dokazovali pred državno zbornico, da je celjska gimnazija potrebna za slovenskega kmeta in delavca,

pozno sicer, a takrat jo objema z nepremagljivo svetlobo, kakor bi jo hotelo potolažiti, da je ni obiskalo celi dan, do sedaj —

Solnče drago! Vsakega posebej pobogaš, tu pogradiš veselo, tam resno lice; temu poblažiš gube na čelu, onemu privabiš smehljaj na ustnice! Solnče ljubo!

Ste-li kedaj mislili na onega, ki le redko občuduje svetlobo solnčnih žarkev, ki ga skoro motijo, saj je v življenju vzival več teme nego luči, ki je bil rojen za temo? —

Kaj ne, to se vam pač čudno zdi! In vendar je tako, dragi bralec. Kdo še ni videl jednega izmed onih trpinov, ki delajo dan na dan v globokih, nevarnih in mokrih rudokopih; lice jim je brez barve, mračen pogled in opreznja jednakomerna hoja, tu pa tam globok vzdih, nas spominja na one, katerim je nemila usoda odločila, da prebijejo svoje življenje v podzemeljskih prostorih. In življenje jednega izmed teh trpinov, kateremu usoda ni bila nič bolj naklonjena kakor njegovim tovarišem, dasiravno bi zasluzil boljšo bodočnost, vam hočem tukaj narisati.

Njegov oče, ded in praded, vsi so bili prav taki trpini-rudarji. In najmlajšemu potomcu, imenoval se je Ivan, so odločile že rojenice ob rojstvu isto usodo.

A on je v mladosti sanjal o drugačnem življenju, bil je vedno najpridnejši učenec in

a tudi za slovenskega meščana in tržana. A vkljub temu so ostali pri svoji trdoglavosti in zahtevali, da se zavod na vsak način odpravi. Vlada jim je bila prijazna. A vse to ni nič pomagalo.

Dne 21. t. m. je prišlo v državni zbornici do glasovanja. Glasovalo se je o Stürgkhovem predlogu, da se naj celjska gimnazija opusti. Že na vse zgodaj istega dne je prihitel Stürgkh v zbornico, da bi zbral in vodil Nemce pri glasovanju. Vsi Nemci so bili že pridobljeni, le konservativna nemška stranka še je cincala. Zdela se ji je stvar Slovencev pravična in pekla jo je vest. Zato so hoteli konservativci staviti k Stürgkhovem predlogu pristavek, naj se celjska zadeva poravnava v sporazumljenu slovenske in nemške stranke na Spod. Štajerskem. Stürgkh je vedel, da se ta dostavek gotovo sprejme, četudi njegov predlog dobi večino. Tudi to je vedel, da Slovenci ne bodo nikdar prišli do takega sporazumljjenja, da bi pustili celjsko gimnazijo prenehati. Pritisko se mu je, da so konservativci pustili dostavek. Kakor hitro pa so ga pustili pasti konservative, poprijel se ga je Slovencem na ljubo katoško-narodni češki poslanec dr. Hruban.

Ob 4. uri popoldne se je začelo glasovanje, najprej o Stürgkhovem predlogu, potem pa bi naj prišel na vrsto dr. Hrubanov dostavek. Zbornica je bila polna, kakor malokedaj. Stranke so poklicale vse svoje člane do zadnjega na Dunaj. Le bolnikov ni bilo. Z napeto pozornostjo se je zasledovalo glasovanje. Ministerski predsednik, zbornični predsednik, zbornični zapisnikarji in mnogo

na skrivnem je gojil nade, da ne bo trpel kakor njegovi predniki, da bo «gospod» in tako pomagal svojcem. Pa to je bila le domislija, ki se mu je od daleč prijazno nasmehovala, se vedno bolj izgubljala in slednjič izginila v gosti megli.

Dokončavši šolo, ga niso vprašali svojci po njegovih željah, saj bi mu jih tudi ne mogli izpolniti, in zgodilo se mu je kakor poje pesnik

Moj up je šel po vodi . . .

Naravno se jim je zdelo, da bo Ivan rudar, kakor je bil njegov oče, ded, praded.

Ni ugovarjal; le ustnice je stisnil, a drugi dan je bil že ud mnogobrojne družbe, katere znamenje je rovnica in jamšarica.

Prišedsi od dela, ni se razveseljeval s svojimi tovariši, ki ga niso razumeli; njegova jedina zabava so bile knjige, za katere je izdal vsak prihranjen novčič. Saj je izvedel iz njih, kako se godi onim, ki so srečni in zadovoljni, ki niso navezani na borni, trdi kruhek kakor on; sanjal je o onih, katerim ni usoda delila kakor njemu tankih koščekov kruha, temveč ga še sladila z medom. Ptički so završali nad njim in odleteli. Milo se mu je storilo pri srcu, dve gorki, svetli solzi sta se potočili po bledem obrazu trpinovem in nehote je milo vzduhnil:

Posemnežni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Bekapič se ne vr-
ajo, neplačani Nemci
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natpisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

poslancev je štelo glasove. Izid glasovanja je bil, da je bil Stürgkhov predlog odklonjen z 203 glasovi. Zanj je glasovalo le 170 poslancev. Proti so glasovali vsi nemški poslanci in izmed katoliških nemških poslancev opat Treuinfels ter njegova priča Trap in Türkheim. Glasovanja pa se je zdržalo 17 katoliških nemških poslancev, med njimi tudi baron Morse y, in vsi socialdemokrati.

Ko se je naznani izid glasovanja, so slovanski poslanci začeli burno ploskati. Njih srca so kipela narodnega navdušenja in veselja. Nemci pa so tulili, kakor obstreljene zveri. V dvorani je bil nepopisen hrušč. Ministerski predsednik je postal ves bled ter izginil iz zbornice.

Nemški poslanci so uvideli, da v državni zbornici ne morejo delati proti volji nemških poslancev. Slovani pa so se veselili, da so zopet enkrat premagali nemško trmolagost.

Nemški listi kar divijo zaradi tega poraza, zaradi slovenske zmage. Mi Slovenci pa smo veseli, ker je zmaga naša pravična zahteva glede celjske gimnazije, a tudi zaradi tega, ker je nemška ošabnost bila tako sijajno premagana. Slovan gre na dan!

Lepo pisanko so nam prinesli naši državni poslanci za Velikonoč domov iz Dunaja. Mnogo so delali in trpeli zadnji čas, a naj jih tolaži zavest, da so storili svojo narodno dolžnost in da so jim volilci za to iz srca hvaležni.

Državni zbor.

Dunaj, 25. marca 1902.

Boj za celjske slovensko-nemške gimnazijalne razrede — naša zmaga!

Več dni je trajala bitka, ki se je večno noma sukala radi Celja; slednjič smo srečno zmagali Slovenci. Branila sta celjske razrede državna poslanca Bests in Žičkar, deloma tudi dr. Tavčar, streljal pa je na nje s silno slabimi papirnatimi patronami dr. Pommer; nemški profesor je bitko zgubil. — V sredo 19. marca je govoril o celjski postojanki Berks, v četrtek Žičkar, v petek Pommer. Za Pomerjem je besedo imel nemški katoličan opat Treuinfels, ki je izjavil, da bo glasoval za pravične zahteve Slovencev. Slovanski poslanci so mu živahno ploskali, nemški, posebno prusaški ga strastno napadali in zmerjali. Začelo se je glasovati po imenih. Ker so Nemci zahtevali, da se morajo črtati stroški za nekatere slovenske srednje šole, med njimi tudi za slovensko-

nemške gimnazijalne razrede v Celju, se je glasovalo najprej tako-le: Tisti poslanci, ki so zato, da se sprejmejo stroški za vse srednje šole — toraj tudi za Celje, — kakor je nasvetovala vlada, so glasovali z dā; oni ki so zahtevali, da se opustijo nekatere slovenske šole, med njimi tudi Celje, so glasovali z ne! To glasovanje se je končalo srečno: 239 poslancev je glasovalo z dā, 144 z ne! S tem je bil obstanek celjskih razredov rešen za l. 1902. Potem je prišla na vrsto glasovita Stürgkhova resolucija, v kateri se zahteva od vlade, naj s prihodnjim šolskim letom opusti celjske slovensko-nemške razrede, enako pa tudi slovensko-nemške vsporednice v Mariboru in naj ustanovi slovensko spodnjo gimnazijo v Mariboru. Mnogo poslancev, kakor tudi ministra Körber in Hartel so imeli vsak svoj alfabetični zapisnik poslancev ter sproti zaznamovali, kako je kateri poslanec glasoval in sproti štel glasove. Vsa zbornica je bila razdražena, rekeli bi: nekako elektrizirana. Ko smo prišli z glasovanjem do cerke »k«, bili smo Slovani v večini za 24 glasov, potem smo pa padali na 18, 14, 8 in na 2 glasa večine; padli smo dalje tako globoko, da so imeli levičarji že večino 2 glasov. V drugi polovici alfabeta pa smo napredovali zopet mi. Sklepni račun je bil: 203 poslanci so glasovali zoper Stürgkhov predlog, 170 jih je glasovalo za-nj. Napad na celjske razrede se je toraj odbil s 33 glasovi večine.

Ko je predsednik zbornici naznani vspeh glasovanja, je nastal po zbornici nepopisen šum, krik in vik. Desnica je pozdravila naznano predsednika z velikanskim ploskanjem, medtem ko so premagani nemški vitezi škrigli z zobmi, vpili, žvižgali, ropotali in razbijali ob klopi, da ni bilo mogoče več razumeti besede zborničnega predsednika. Hotel je predsednik še naznani to in ono; a vse zaman; nihče ga ni več razumel. Ropot je trajal dalje. Ubogi predsednik si ni mogel pomagati drugače, kakor da je zapustil svoj sedež in zbornico. Zadnja seja pred veliko nočjo je bila s tem zaključena. Omeniti je, da predno se je začelo glasovanje, je še poročevalec grof Stürgkh priporočal, naj se sprejme njegov nasvet, da se premestijo celjski razredi v Maribor. Toda nastal je med njegovim govorom tak hrup po zbornici, da grofa ni bilo mogoče razumeti. Čehi so začeli vptiti: »Doli z grofom Stürgkhom!« in mož je obmolknil. Najbrže je slutil, da ga bo zbornica obsodila. Tako se je tudi zgodilo. Ves bled in prepaden je slonel ob desnicu na svojem sedežu, ko je moral poslušati, da je odbit njegov napad na Slovence.

„Oh, da ni mi perje dano!
Rad, o rad bi spremjal te;
Pa v ledovje zakovano
Moje revno je srce.“

Blagroval je urne ptice, blagroval je srečne ljudi ter jim voščil srečo, le kadar je drdrala mimo njega kočija z veseljaki, tedaj se je zgrozil nad onimi, ki ne sejejo, pač pa žanjejo — žanjejo njegov trud.

Dan je tekel za dnevom, mesec za mesecem, leto za letom. Sam ni vedel, kedaj je ta čas prešel, saj dan je bil prav tak kakor prejšnji, novo leto enako staremu.

In danes na veliko soboto se je oziral Ivan na dolgo dobo skoro petnajst let, odkar je zamenjal pero z rovnico, knjigo z jamšarico.

Kako živo se spominja prvih velikonočnih dnij, katere je preživel pod zemljoi. S telesom je bil tu, a njegov duh je bil v luči, slišal je žalni »miserere« v cerkvi, čul veselo »alelujo«, videl v duhu množico, ki se je klanjala Križanemu. Misil je na pomlad, — na solnce — na ljubo, zlato solnce.

A te misli so ga vznemirjale par let, potem je skoro pozabil na to, kaj se godi nad njim. Delal je neumorno kakor stroj, a duša ni bila pri delu, živila je v posebnem svetu. In privadil se je tako temi, da ni pogrešal solnca, saj ga je imel v fantaziji, ni pogrešal gorkote, imel jo je v srcu.

A glej čuda! danes po tolikih letih se mu obnavljajo tisti spomini kakor takrat v mladostni dobi, ko je preživel prvi veliki teden pod zemljoi. A današnji spomini so živeji, močnejši kakor takrat; oživijo ga tako, da pozabi na svoje bajno solnce in zaželi si pravega, zaželi zopet videti spomlad — vstajenje. Le še par ur in vrže rovnico in potem ven! — ven! iz zaduhlega rudnika v krasen svet.

A čuj! — Od daleč votlo bobnenje! — zamolkli grom — zembla se stresa! So-li prišli duhovi, ki hočejo varovati zaklade v zemlji in se sedaj maščujejo nad drznim človekom?

Strop se majje, — podstave se ziblejo, a Ivan obstoji od strahu kakor k zemlji pribit. Je-li to konec? — Ne, ne! Le jedenkrat naj še vidi naravo, le jedenkrat naj živi kot drugi, naj ne bo v življenju in smerti pokopan! Kakor blisek se mu drve misli za mislico, ko hiti proti izhodu. Za njim pa šumi kakor bi padali hrasti in pokale skale.

Otet je! — Za njim smrt, — pred njim življenje! — Če bi se bil obotavljal še par trenutkov!?

Že sama misel ga stresa in navdaja z grozo. Je-li čuda, da sklene po dolgih letih si izbrati drug košček kruha, bodisi še tako majhen in trd, da ga bo le vžival v luci!?

Katere stranke so pa pomagale nam Slovencem do zmage? Glasovali so za obstanek celjskih razredov: Slovenci, Hrvati, Čehi, Poljaki, Rusini, obadva Srba, Rumuni, Italijani, češki veleposestniki in 3 nemški katolički poslanci, namreč: opat Treuinfels, grof Dürkheim in grof Trapp. Navzoči so bili vsi slovenski in vsi hrvatski poslanci; Čehov je manjkoval treh, Poljakov dveh, enega Rusina; vsi ti so bolani; eden Čeh je moral oditi k pogrebu svoje matere. Proti Slovencem so oddali glasove: vsi prusaki, vsi nemški narodnjaki, nemški naprednjaki, krščanski socijalcji z dr. Lueggerjem, Scheicherjem, Schöpferjem in Kühchelmom, med tem, ko je bil odsoten vrli Schneider; nemški ustavoverci so glasovali vsi proti nam (med njimi vsi 4 štajerski ustavoverci: Attems, Stürgkh, Moskon in Hackelberg). Kranjski grof Barbo se je odstranil, zoper nas pa je glasoval baron Schwegel. Izmed nemških katoličkih poslancev so bili proti nam vsi štajerski Hagenhofer, Wagner, Huber in Schweiger, med tem, ko se je odstranil Morse. Proti nam sta glasovala tudi Kathrein in Fuchs, kar nas je posebno zbolelo; večina katoličkih nemških poslancev se je odstranila. Kaj pa socijalni demokrati? Ti so se zdržali glasovanja in pustili na cedilu svojega voditelja Pernerstorferja, ki je v proračunskem odseku glasoval proti Slovencem.

Da smo zmagali Slovenci, za to se imamo zahvaliti Italijanom in nemškim katoličkim poslancem, izmed katerih so vsaj trije glasovali z nami, velika večina pa se jih je odstranila. Italijani so se šele zadnji trenotek odločili, da glasujejo z nami. Storili so to iz maščevanja nad Nemci, ki niso privolili, da se hrvatska gimnazija iz Pazina v Istri premesti v Kastav. Blizu to, kar Nemci zahtevajo zastran celjske gimnazije, naj se prestavi iz tega »velikega nemškega mesta« v Maribor, so zahtevali Lahi, da se namreč hrvatska gimnazija iz Pazina odstrani v oddaljeni Kastav. Z 21. marcem 1902 smemo Slovenci biti sicer zadovoljni, toda nikar ne mislimo, da bodo po tem udarcu mirni ostali naši nasprotniki.

Politični ogled.

Kmetski shod v Gradcu. Na velikonočni torek bodo imeli nemški katolički misleči kmetje zborovanje svojega kmetskega društva v Gradcu. Društvo ima že 28.000 udov. Sad tega društva je močna kmečka posojilnica in hranilnica za vse nemške kmete, in kmetska zavarovalnica. Na shodu bo go-

Množice se pomikajo proti cerkvi. Ivan se pridruži molilcem, da počasti Stvarnika, da ga zahvali za — svoje vstajenje.

Po mitem, pomladanskem zraku zadoni ubran akord zvonov, oznanjujoč vstajenje, vabeč vsako stvar k veselju.

Le doni, zvon, le doni! Spominjaj nas vesoljne ljubezni, da pride tudi za nas veseli dan vstajenja, dan vstajenja milemu narodu slovenskemu!

Velikodušnost in poštenje.

Iz medjimurskega prevel. I. ZL. L.

Neka zelo siromašna žena, katere edino veselje je bila njena dobra in krepostna hči, je šla nekega dne s svojo hčerjo k dobroznanemu kardinalu Farnese, kateri je pozneje postal papež z imenom Pavel III. (1534—1549).

Dovoljen jima je bil pristop k kardinalu. Revna mati je žalostno pripovedovala svojo britko osodo, in je rekla, da ju hoče gospodar tiste hiše, v kateri stanujeta, nagnati izpod strehe, ker mu nima s čim plačati stanarine. Dasi je gospodar silno bogat, vendar noče čakati uboge vdove za pet cekinov. Zato je prišla k dobremu kardinalu prosi pomoči.

Izkušeni kardinal je spoznal iz odkritega obraza in priprstega pripovedovanja, da ste

voril strankin advokat dr. Nestor o kmetskih domovih, deželnim poslanec Riegler o preosnovi deželnega volilnega reda, državni poslanec Huber o kmetijskih zadrugah, urednik Neunteufel o ljudski omiki in baron Morsej splošno o političnem položaju. Poročali bomo o važnejših dogodkih tega zborovanja. Slovenski štajerski kmetje ne morejo imeti takih shodov, ker niso organizirani. Ali mora Slovenec vedno in povsod zaostajati? Ustanite, ustanite kmetje naši!

Križ in budimpeštansko vseučilišče. Odpoljanstvo, sestavljeno iz 30 katoliških vseučiliščnikov, je prišlo k rektorju budimpeštanskega vseučilišča in mu je izročilo spomenico, v kateri zahteva, naj se v sobe, kjer se predava, zopet obesijo križi. Rektor je rekel, da spomenice ne sprejme kot rektor, pač pa kot zasebna oseba in se bo kot zasebna oseba za zadevo zanimal.

Vojska v Južni Afriki. Buri so vješčega angleškega generala Methuena in polkovnika Townsenda brez pogojno izpustili, in sta že dospela v angleški tabor. To je bilo v istini plemenito delo nasproti divjaškemu postopanju Angležev z Buri. Methuen je torej prost; povelnik seveda ne bo več, temveč se povrne v kratkem na Angleško. V obče se sodi, da bodo sedaj Angleži ujetega burgskega povelnika Kruitzingerja pomilostili, toda gotovo to ni, saj je znana angleška surovost. Kitchenerju na pomoč pošljejo sedaj Angleži lord Wolseley, ki mu bo pomagal voditi vojsko. Poroča se, da je na smrtni postelji Cecil Rhodes, eden glavnih provzročiteljev burske vojske. V Južni Afriki si je nagrabil ogromno imetje, postal je zlati kralj; svoj čas je bil tudi kaplandski minister. — Dne 9. t. m. se je vršil zopet večji boj. Angleži so bili zopet na lovu, a Buri so se jim izmaznili. Zapodili so Buri vrsto podivjanih volov proti vrsti čuvajnic, zvezanih z železno mrežo, med Heilbronom in Wolweheckom ter jo prodrli. Burske čete so se pomnožile.

Skupne izgube Angležev v južnoafriški vojni, ki traja že dve leti in štiri mesece, znašajo po uradnih angleških podatkih: mrtvih 955 častnikov in 19.600 mož, invalidov 2832 častnikov in 65.869 mož. Izguba bi bila še večja, da niso Buri 472 častnikov in 8819 mož izpustili zopet na svobodo.

Dopisi.

Sv. Lenart v Slov. gor. (Šolske stvari.) Pod tem zaglavjem smo prinesli v štev. 12., dne 20. sušca t. l. dopis glede

ti ženski zabredle v nesrečo in uboštvo le radi tega, ker ste bolj čislale čednost kakor nečimurno bogastvo.

Visoki gospod napiše listič ter pošlje ženski k svojemu blagajniku. Ta prečita list in jima takoj izplača 50 cekinov. «Gospod — pravi mati — za toliko nisva prosile njih eminence; gospod kardinal se je gotovo zmotil, ko je napisal ta list.» Blagajnik gre z njima nazaj h kardinalu.

Kardinal vzame listič v roko, ga prečita in reče: «Res, žena ima prav. Zmotil sem se; to dokazuje njen obnašanje.»

In sedaj napiše list za 500 cekinov ter prosi ženo, naj dobrovoljno sprejme ta dar in ga porabi pošteno.

Smešničar.

Resnica in laž. Dva mladeniča sta dodelka neko gospo. Pogledavši jo pravi jeden svojemu tovariu: »Take lepote še nisem videl.« Gospa se obrne in reče: »Iz hvaležnosti bi prav rada isto Vam rekla, da ste lepi (bil je namreč grd).« A mladenič ji zasoli: »Kaj ne morete tako lagati kakor jaz?«

imenovanja novega učitelja za trg. — O tej zadevi se nam od druge strani v pojasnilo naznanja: «Res je sicer, da so v dopisu imenovani udje krajnega šolskega sveta predlagali, da se naj razpiše nova seja; to se pa ni zgodilo, da bi se čakalo na nemškega prošnjika, ampak zarad tega, da bi se učiteljsko mesto razpisalo tudi v kakem štajerskem učiteljskem listu, ker niso vedeli, da se je to bilo itak zgodilo. — Tudi zarad tega se je predlagala preložitev seja, ker se je ta še le 14 ur poprej udom naznanila, kateri se torej niso mogli podučiti, kaki prošnjiki so se oglasili. — V dopisu imenovani udje kr. šol. sveta so se pri svojem predlogu strogo ozirali na spričevala, torej na zmožnost prošnjikov in vsled tega niso mogli glasovati za nekega prošnjika, kateri se je nekaterim drugim udom kr. šol. sveta najbolj dopadel. — Tržki udje kr. š. sveta torej niso hoteli storiti nič sovražnega zoper Slovence.«

Tako pa drugi dopis, kateremu smo dali prostora, ker delamo povsodi za pravico. — S tem pa naj bo ta zadeva končana.

Iz Slov. goric. (Izgubljene volitve.) Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. so imeli dne 17. in 18. sušca občinske volitve. Zmagala je spet vsled nepopisnega volilnega terorizma stranka «Štajerčevega» ljubimca, Groge Škoffa. Kakor se poroča, vložila je stranka katoliško-slovenskih kmetov ugovor proti izvršenim volitvam, ker so se baje godile pri volitvi nepravilnosti. Opazovali smo, kako so «Štajerčevi» agentje prigojavljali in vabili na vse možne načine volilce za Škofovem nemškutarsko stranko. Obljubljali so jim vse, kar si je kateri volilec želel, «pecirksteze» celo k zeljnikom Škofovih pristašev, nekaterim pa morda celo «ajzenpan». Bile so le slavnate obljube! Mnogi, ki ste bili prej na naši strani, šli ste sedaj v boj čez drn in strn za pri-vandranca Škoffa, kopat, čujte, kopat sebi ter svojim rojakom, kmetom sotrpnikom, narodni g r o b. Veste li koga ste volili? Volili ste pristaše «Štajerca», torej lista, ki so ga ustanovili nemški advokatje in kramarji proti slovenskim kmetom. «Štajerčev» urednik je javno obljubil v Mariboru, da bo pri volitvah delal za Nemce. Kdo pa še je pri nas Nemec? Kramarji in advokatje. Kesali se boste, a — prepozno! — Vi pa vrli in značajni slovenski volilci, ki ste neustrašeno šli v volilni boj za najdražje svetinje naše in ki ste propali, vedite, da ste propali častno. Ako bodo volitve ovržene, pojrite potem zopet neustrašeno v volilno borbo in zmaga bo vaša!

Sv. Andraž v Slov. gor. (Bralna društva. — Gospodarski napredki.) Pokojni naš župnik Jožef Kukovec in pokojni naš nadučitelj Zadravec sta se vestno brigala za potrebe ljudstva ter sta že pred desetimi leti z drugimi možmi osnovala bralno društvo. Nekatere sosednih župnij se danes pogrešajo tako društvo, ko je naše praznovalo že desetletnico, si pripravilo precej obširno knjižnico itd.! Taka malomarnost, taka le-noba je gotovo javne graje vredna in se bode hudo maščevala, ker se zamujeno ne da več popraviti. Je čas zgubljen, je vse zgubljeno! Glede našega bralnega društva pa imam željo, katero že dolgo gojim in katera mora na dan. Sojeno nam je, da se z gospodarstvom pečamo; to nas mora rediti, od tega moramo živeti. V gospodarstvu pa smo daleč zaostali, in sicer glede glavnih panog, t. j. sadnjereje in živinoreje. Koliko še je pri nas za sadno drevje ugodnega sveta praznega! Kako žalosno podobo kaže sadno drevje! Vrste niso na pravem mestu; tu je drevje pregosto, tam pregloboko zasajeno; tu ni nič obrezano in osnaženo, tam nič okopano in pognojeno! In posestnik godrnja, da mu ne donaša sada. Kako je to mogoče, ko drevju nič ne strežeš, ko ga zanemariš, kakor vrbo pri potoku ali brezo v gozdu! Brigajmo se za sadno drevje. Lani nas je prišel potovalni učitelj gosp. Bele podučevat; prišel je na prošnjo okrajnega zastopa. Odzaj

mora priti g. Bele vsako leto in ostati po več tednov pri nas, da more iti od posestnika do posestnika, vsakega podučiti. Ker občinski zastop za tak poduk ne skrb, mora stvar v roke vzeti odbor bralnega društva. Prosimo tedaj!

Zivinoreja pri nas tudi premalo in prepočasi napreduje. Deželnega potovalnega učitelja gosp. Jelovšeka povsod drugod pridno vabijo; mi še ga nismo videli in slišali! Zadnjič se je tega spomnil posestnik Franc Čuček.

Veliki ptujski okraj ima le eno bikorejsko zadrugo; te pa niso napravili v Slovenskih goricah ali v lepi pesniški dolini, ampak pri Sv. Lovrencu na dravskem polju. Bralno društvo naj skrb, da pride g. Jelovšek tudi k nam; bikorejska zadruga mora tudi pri nas v kratkem nastati, ker potrebujemo od živinoreje večih dohodkov.

Letos občutimo pomanjkanje zelene krme. Ko bi se naši travniki prav snažili, ko bi se branali in gnojili, ko bi se tam, kjer so premokri, napravili potrebni odvodni jarki, bi nam nikoli krme ne zmanjkal, pač pa še bi nje lahko za več tisoč kron vsako leto prodali! Gnojenje travnikov je pri nas prav redko, brano za travnike ima edini dr. Jur-tela; ta je tudi lansko leto prvi pustil polovico svojega travnika v Oplotu z lončenimi cevmi drenisati; sosed Jožef Repič pa je pustil na travniku pri mlinu napraviti jarke. Oboje delo si lahko vsak posestnik ogleda.

Če hočemo živinorejo povzdigniti, moramo naše travnike pred vsem zboljšati, moramo tudi deželnega kulturnega inženirja na pomoč klicati, zahtevati denarne podpore, katere dobivajo drugod napredni gospodarji v obilni meri! Bralno društvo mora nam iti na roko. To odboru ne bode dalo dosti dela; društveno delovanje pa se bode razširilo, bode pospeševalo gospodarski napredki ne samo društvenikov, ampak celo velike občine! Ko bode društvo tako delovalo, bode se število udov zvišalo, zanimanje za društvo bode vsestransko, uspeh ne bode izostal! Odbor našega vrlega bralnega društva tedaj na delo!

Sv. Urban pri Ptiju. (Prijatelju v spomin.) Dne 23. svečana smo spremili k zadnjemu počitku mladeniča in prijatelja Antona Pihlerja, ki je po dolgotrajni mučni bolezni v Gospodu zaspal v četrtek ob 10. uri zvečer. Rajni je bil rojen v Spod. Vilovljaku na novega leta dan 1878. Že v otroških letih so mu umrli starši. Rajni je prebival odslej pri stricu, ki je gospodaril na njegovem domu. Ker je Anton sprevidel, da je boljše, ako odide, odšel je k svojemu stricu Francu Lackotu v Gor. Vilovljaku, kjer je z veseljem užival mladenička leta. Leta 1898 podal se je kot prostovoljec k topničarskem polku v Pulj, kjer si je našel bolezen. Poslali so ga domov, da bi se ozdravil. Zdravil se je z mnogimi zdravniki, pa ni pomagalo nič. Udan v voljo božjo je čakal smrti, ki ga je rešila vseh pozemeljskih muk ter pripeljala, upamo, v boljšo bodočnost.

Kako je bil rajni spoštovan, nam priča veličasten sprevod, kakoršnega že urbanska fara dolgo ne pomni. Na čelu procesije nosil je mladenič z vencem in belima trakoma ozaljšani križ med dvema fantičema. Za križem je šla velika množica fantov in mož, za katerimi je nosilo šestnajst fantov krsto, katero je spremljalo osem fantov z dolgimi gorečimi svečami. Za njimi je šla velika množica deklet in žen. — Pri poznam opravilu božjem so šli pogrebci, večinoma fanti, lepo uvrščeni s križem v cerkev. Prav gulinjivo je bilo videti pri službi božji lepo, drugim vzgleda vredno obnašanje fantov z gorečimi svečami. Po službi božji blagoslovila sta krsto domača gg. duhovnika ter jo spremljala med skoraj nepregledno procesijo na domače pokopališče, kjer so izročili truplo materi zemlji. Marsikateremu mladeniču je

kanila solza iz oči, ko je videl devati v zemljo mladeniča v najlepši dobi cvetoče mladosti.

Počivaj v zemlji nam prijatelj sladkó,
Ne bode dolgo, da pridemo za tabó.

Žalujoči mladeniči.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

† Kardinal dr. Jak. Missia.

V prvem trenutku, ko se je dne 24. marca raznesla žalostna vest, da je v Gorici umrl kardinal Missia, je nihče ni hotel prav verjeti. Toda bila je resnica. V noči od 23. na 24. marca je nagloma umrl zadet od srčne kapi, previden s sv. zakramenti. Bolehal je že od ljubljanskega potresa sem. Ko je bil v Ljubljani, se je večkrat govorilo, da blijava kri. V Gorici je bil zadnji čas na srcu bolan in se že ni mogel vdeležiti zadnjih škofovskih posvetovanj na Dunaju. Dne 23. t. mes. se je počutil zelo zdravega in bil pri večerji vesel. Po noči ob 11. uri pa ga je napadla znova bolezna.

Kardinal dr. Missia se je rodil dne 30. julija 1838 na Moti v župniji Sv. Križa na Murskem polju. Dne 20. maja 1863 je bil posvečen v mašnika. Dne 10. novembra 1884 je postal ljubljanski škof, dne 12. dec. 1898 knez in nadškof v Gorici, dne 17. junija 1899 pa rimski kardinal.

Njegovo življenje ni bilo praznik, ampak dolg delavni dan. Čim više se je povspenal, tem širši je postajal njegov delokrog, tem večja njegova delavnost. Mnogo, neprecenljivo mnogo je storil med Slovenci za povzdigo katoliške zavesti. V miru počivaj, blagi vladika!

Pogreb bo na velikonočni torek predpoldan.

Izjava.

Dne 24. sušca 1902 v celjskem »Narodnem Domu« vsled vabila svojih tukajšnjih deželnih posancev zbrani Slovenci izrekajo enoglasno svoje globoko obžalovanje, da je »Slovenski Narod« v svojem listu od dne 24. t. m. štajerskim Slovencem priporočil kompromis v zadevi samostojnih slovensko-nemških nižjih gimnazijskih razredov v Celju.

Tak nasvet smatrajo zbrani celjski Slovenci za opomin k nad vse sramotilnemu popustu osnovnih svojih kulturnih zahtev, k odstopu odene prvih pridobitev glede svojih srednjih šolin tako k nemožkemu, strahopetnemu, brezznačajnemu begu iz boja za obstanek naroda slovenskega.

Časnik, ki vabi štajerske Slovence v kompromis glede samo-

stojnih slovensko-nemških gimnazijskih razredov v Celju, v katerih se vsaj trije predmeti učijo v slovenskem jeziku, — časnik, ki popolnoma prezira ravno v zadnej dobitako glasno in sijajno dokazane pravice štajerskih Slovencev do treh popolnih srednjih šol slovenskih, — časnik, ki vočigled tejsveti pravici nasvetuje popust one tako težko pribujevale malenkostne trohice od te pravice, — časnik, ki to postojanko podira, — tak časnik ni in ne more biti glasilo štajerskih Slovencev.

Ako bi res kak slovenski državni poslanec omejeval svoje parlamentarno delovanje v obrambo Celja v smislu »Slovenskega Naroda«, tak poslanec bi bil nevreden zaupanja svojih volilcev.

Dr. Dečko,
predsednik zborna.

Baš,
poročevalc.

Vesele praznike! «Ko bi željé veljale kaj...!» A ker je dandanes tako v navadi in ker se šteje med neolikane, kdor tega ne stori, štejemo si v svojo uredniško dolžnost, zaklicati vsem dragim sotrudnikom, prijateljem in naročnikom našega lista: **Vesele velikonočne praznike!**

Zaspana politika. Gosp. dr. Anton Brumen, odvetnik v Ptiju nam je poslal naslednje pojasnilo: Ne toliko pozivom na znano določbo tiskovnega zakona, nego pozivom na Vaše resnicoljubje, Vas z ozirom na uvodni članek »Zaspana politika« v štev. 12 z dne 20. marca 1902 pozivljam, da na določenem mestu popravite Vašo notico o predsedništvu političnega društva »Pozor« v Ptiju na tak način, da jaz nisem predsednik društva »Pozor«. Toliko resnici na ljubo! — Odličnim spoštovanjem dr. A. Brumen, odvetnik.

Papež o kardinalu dr. Missii. Papež je globoko ganila vest, da je umrl kardinal dr. Missia. Proti svojemu spremstvu je rekel: »To je bil svet mož!« Znano je, da je kardinal dr. Missia veliko veljal tudi pri našem cesarju, da je na cesarjevo željo šel iz Ljubljane v Gorico in na cesarjevo prizadevanje postal tudi kardinal.

V Gradcu je bila dopolnilna volitev za deželni zbor. Zmagal je dr. Hoffmann Wellenhof z 283 glasovi, propal Avgust Einspinner z 176 glasovi. Oba sta nemška nacionalca.

Štajerski deželni zbor se snide hkratkemu zasedanju 2. aprila. Na dnevnem redu bo 14milionsko posojilo mesta Gradca.

Zadušil se v pijanosti. Te dni so našli kočaria Jakoba Vojska iz Sloncev mrтvega na stelji pri posestniku S. Šešerkotu. Ležal je na trebuhi in se tako zadušil. V Ptiju se je bil močno opijanil.

Pristava. Veleč. gosp. Ivan Doberšek, župnik pri Sv. Emi, daroval je tudi letos 10 K za uboge šolarje naše šole, za kar se mu tem potom izreka prisrčna zahvala. — Bog plati!

V Zrečah je g. Bučar Franc, uradnik pri tamošnjem premogovniku, dne 23. marca obhajal sedemdesetletnico svojega življenja. Priljubljenemu gospodu pač vsi rudarji iz dna srca želijo: Še mnoga, mnoga leta!

Nesrečna hiša. Grozen dogodek se je dogodil 22. t. m. v Policah pri Radgoni. Viničar g. Franc Krenpl je imel ogrske kopče, ki navadno tam spijo, kjer viničar. Tukaj se je ogenj zanetil, ki je dva fantka zadušil, eden skoraj 5, drugi dve leti star. Ogenj je nastal med 10. in 11. uro pred pol-

nočjo. Pred 5 leti je ravno ob tem času in v tej hiši ogenj nastal, ki je tri deklice zdušil in nekoliko opekel od 2 do 5 leti stare. Pri tej hiši so pred nekimi leti enega nekod ubili, drugega od te hiše je ruda zasipala. — Tako je v kratkih letih sedem ljudi po nesreči iz sveta šlo. Zares nesrečna hiša!

Ogenj. Na cvetno nedeljo, dne 23. marca zvečer ob 9. uri je začelo goreti pri Lovrencu Lenkočič, posestniku v Župetincih, župnije Sv. Antona v Slov. goricah. Zgorelo je vse hišno in gospodarsko poslopje. Živino in druge reči so rešili. Posestnik je bil zavarovan za 1600 kron. Razlog požara ni znan.

Sršeni. Zgodaj so začeli letos letati sršeni v Št. Ilju v Slov. gor. Razlikujejo se od lanskih v tem, da so bili lanski rumeni, so ti letošnji posebne pasme, so namreč črno-rudeče-žolte barve. Tudi v tem se razločujejo od lanskih, da imajo svoje brloge samo tam, kjer se ne zbira »bindišarski gsindl«. A tudi v piku poznajo izjeme, ker pičajo edino samo spet »Windisches Gesindel«. Posebno pa stičejo in pretijo smrtno pičiti, hudomušnega dopisnika »Slov. Gospodarja« od Sv. Ilja, kar pa se jim ne bode posrečilo.

Sv. Anton v Slov. goricah. Dne 23. marca t. l. nas je ločila božja Previdnost od zasluženega 87-letnega starčka, rojenega v Ptiju, Rajmunda Dominkuša, kateri je od leta 1847. deloval kot nadučitelj med ljudstvom Sv. Antona v Slov. goricah, in istotam od leta 1879. živel v starostnem počitku. Dobrodušnost katero je skazoval Antonječarjem, in ljubezen, katero so gojili njegovi gojenci tudi v poznejšem življenju do starca, nam je dokazal veličasten in mnogobrojno obiskan pogreb dne 25. marca t. l. In to ne zastonj. Deloval je v šoli po lastnih močeh in razmerah svojega časa. Pridobil si je ljubezen in spoštovanje. Povzdignil je sadjarstvo ondot na visoko stopinjo v prid cele župnije. Zaradi tega je bil tudi trikrat pri sadjarski razstavi v Radgoni častno nagrajen. Srca svojih sozupljanov pa si je posebno pridobil s svojim muzikalčnim talentom. Bil je strokovnjak v glasovirju in orgljah. In kot tak je bil že za časa svojih študij občeznan v Gradcu in pred nekaj leti je še slovel kot tak po celih Slov. goricah. Radi tega mu je tudi pri zadnji popotnici zasvirala godba v oni v dušosegajoči nagrobnici genljivo slovo. Na tako priprost način je unetil on iskrico zanimanja v duši dandanes jako slovečega slovenskega slikarja. Pri spominu na blagega starčka se nam hoče vselej zasoltiti sočustvovalno srce. Svetila mu večna luč!

Iz Celja. Iz krogov odvetniških in notarskih uradnikov se nam piše: Na zahtevanje našega društva se je po hvalevrednem prizadevanju poslanca gospoda Žičkarja predložil vladni predlog za postavno upeljanje nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah. Ta predlog se je izročil socijalno-političnemu odseku v pretresovanje in ima o njem poročati poslanec Wilhelm. Upati je, da bo sedaj vendar enkrat ta zadeva povoljno rešena. — Proti upeljavi nedeljskega počitka slišali so se nekateri ugovori, ki so pa povsem neutemeljeni. Trdi se, da bode nedeljski počitek le v škodo uradnikom, ker bodo imeli več časa za zapravljanje(!), ker bodo radi tega dobivali manjšo plačo (!!); nadalje, da je popolen nedeljski počitek nepotreben, ker lahko uradniki svoje verske dolžnosti opravijo zjutraj. — Ti ugovori pač niso tehtni in nam kažejo, da so dotičniki popolnoma zgubili pojme o pomenu in namenu nedeljskega počitka. Ali se radi nekaterih lahkomišljenikov, ki Gospodov dan zlorabljo, nedeljski počitek naj ne uvede? Se-laj ne uvede, ker bi ta ali oni trpel kako nedokazano škodo, ali za to, ker se lahko božja služba zjutraj opravi? Temu ne bo nihče pritrdir. Pač pa se mora upeljati radi tega, ker je določen vsemu človeštvu po božjih in naravnih zakonih. Odkar svet stoji, obstoja tudi v stvarstvu red nedeljskega po-

čitka. Ustvaril ga je Stvarnik sam in dal zapoved v njega izpolnovanje — pa ne samo temu ali onemu stanu, temveč vsem svojim stvarem; to pa kot pogoj za obstanek istih, kajti vstvaril jih je z naravo, ktera potrebuje in zahteva počitka in razvedrila po napornem vsakdanjem delu. S tem je pojasnjeno tudi dejstvo, da tisti, ki Gospodov dan najbolj uvažujejo in praznujejo — to so v prvi vrsti Židje — dosegajo v obče višo starost, mimo tistih, ki nedelje nočijo poznati. Po božjih in naravnih zakonih je torej nedeljski počitek utemeljen. Naše gospode poslance, kateri so dozdaj bili za upeljanje nedeljskega počitka pa prosimo, da se z vso eneržijo zavzemajo za dosego te upravičene zahteve, V zahvalo njim bode tisočeri »Bog plati!« našega revnega stanu.

Shod v Celju. Kmalu se skliče v Celje shod zavednih in razsodnih Slovencev v posvetovanje našega političnega položaja, s posebnim ozirom na celjsko vprašanje. K izjavni, ki jo priobčujemo v zadavi »Narodovega« pisarjenja o celjski gimnaziji, nam še je pripomniti, da se je na zboru brez ugovora povdarjalo, da »Narodovo« postopanje ni narodno-napredno, ne slovensko, ampak da je — izdajalsko.

Dr. Ivan Žmavec sedaj v Pragi, naš rojak iz Kapel pri Brežicah, odpotuje te dni v Pariz in London, da po naročilu »češke akademije ces. Frančiška Josipa za znanost, slovstvenost in umetnost« prouči uredbo državnoznanstvenih in narodno-gospodarskih učilišč tamošnjih.

Iz sole. Nameščeni so bili: kot nadučit. v Poljčanah nadučitelj g. Jos. Svetlin v Makolah, na slov. šoli v Ormožu učitelj g. Jos. Rajsp istotam, v Žalcu ondotni učitelj g. Ant. Petriček, v Št. Andražu nad Polzelo učitelj g. Herm. Brence v Šmartnem pri Gor. gradu; kot učitelj-vodja pri Sv. Emi učitelj in vodja g. Iv. Krajnik iz Št. Jošta na Kozjaku; kot učitelji ozir. učiteljice: v Žalcu učitelj gosp. Fr. Pristovšek v Skalah, v Šoštanju ondotni učitelj g. Iv. Lukman, v Polzeli učitelj gosp. Henr. Karničnik v Makolah in učiteljica gdč. Jos. Koderman v Tepanjah, v Dramljah učiteljice gdčni Pavl. Mrevlje in Ljudm. Mesar, v Št. Vidu pri Ponikvi ondotni učiteljice gdč. Ter. Sajovic in Ana Kalšek, na dekliški šoli v Šmarju pri Jelšah ondotni učiteljice gdčni Fel. Mach in Leop. Hočev, v Tinjah ondotna učiteljica gdč. Gabr. Fisolsitsch, na šoli v Poljčanah učiteljica gdč. Iv. Kralj iz Središča, v Makolah ondotna učiteljica gdčna Roza Miklavec.

Odvetnik dr. Mranlagg, eden celjskih nemških-Slovencev — kakor kaže njegov primik — je zapustil Celje in se podal v Maribor, da osreči ondotne »Nemce«. Celjski Slovenci so mu zato prav hvaležni.

Iz Št. Jurija ob Ščavnici nam posilja načelnik krajnega šolskega sveta pojasnilo zaradi napisa na šoli: Bogu, Domovini in Mladini. Ko se je šola na novo pobarvala, takrat se je prebarval tudi napis. Ker pa je bila stena takrat mokra, se napis ni takoj naredil, a naredi se zopet o prvi priložnosti. Šola bo torej zopet nosila stari napis.

Trtna uš se je pokazala v Konjicah in se vsled tega ne smejo izvažati trsi iz občine Konjiška okolica.

Smrtna kosa. Dne 21. sušca t. l. je umrl v Trgovišču, v župniji velikonedeljski, 84 letni Sebastijan Meško, oče rajnega profesorja dr. Alojzija Meško. Truplo blagega rajnika smo cvetno nedeljo ob obilai udeležbi vernega ljudstva in ob prisotnosti petih duhovnikov izročili materi zemlji, dušo njegovo pa priporočamo v pobožno molitev.

Cerkvene stvari.

Umivanje nog. Mil. knez in škof so umivali danes naslednjim starčkom »apostolom« noge: Franc Matuškovič 91, Simon Mlinarič 82, Štefan Pavlin 82, Štefan Ribič

80, Deučman 73, Jurij Veingerl 79, Jakob Veidacher 76, Franc Janus 72, Jožef Poš 72, Janez Nudel 82, Martin Ribič 82, Valentin Weber 80 let star.

Društvena poročila.

»Rokovnjači« pridejo na občno željo zopet v Maribor, ker so zadnjikrat, dne 19. marca vsem toli dopadli s svojim nastopom v Narodnem domu. Nastopili bodo dne 6. aprila na belo nedeljo. Začetek ob 8. uri. Vstop je dovoljen vsem, tudi neudom. Posebna vabila se vsled tega niti ne razpošljajo. Na belo nedeljo torej v Maribor »Rokovnjač« gledat!

Izlet v Št. Ilj v Slov. gor. priredi pri lepem vremenu v nedeljo, dne 13. aprila »Sportno društvo Maribor«. Dne 3. aprila ob 8. uri zvečer je pa izvanredni občni zbor v Nar. domu.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Pšunder Ferd. kapelan 5 K, Neimenovana posestnica iz Sv. Petra »za kruh sv. Antona« 6 K, Posojilnica konjiška 50 K, Julijana Goršek »za kruh sv. Antona« 2 K, Neimenovana »za kruh sv. Antona« 1 K, Neimenovana »za kruh sv. Antona« 1 K, Anton Korošec 10 K, Posojilnica v Framu 30 K, Posojilnica v Brežicah 20 K, Voh Jern., kanonik 10 K, Gaberc Martin žup. 20 K, na gostiji Bohanec Vajda v Dobravi 5 K, Neimenovana 1 K, Katarina Rižman iz Ljutomera za »kruh sv. Antona« 10 K.

Bralnemu društvu v Galiciji je daroval č. g. Iv. Košar, župnik, okoli trideset knjig, za kar mu izreka prisrčno zahvalo odbor. Posestnik Ivan Grobelnik, je pa odstopil društvu brezplačno sobo, kjer ima društvo svoj sedež, za kar mu bodi tudi srčna zahvala.

Odbor.

Dijaški kuhinji v Celju so povodom slavne zmage glede celjske slovenske gimnazije poslali prečastiti gg. rajhenburški duhovniki 20 kron. — Dijaška kuhinja s tem izreka preč. gg. darovateljem najtoplejšo zahvalo in se ob enem obrača do vseh slovenskih rodoljubov in priateljev učeče se mladine, da se o vsaki priliki spominjajo diaške kuhinje v Celju. Najbolj si osiguramo obstanek slovenske gimnazije v Celju, ako lajšamo marljivim, ubožnim dijakom bedo, katere se med njimi preveč nahaja. Vsak dar je diaški kuhinji dobro došel.

Makole. Pri občnem zboru naše »Posojilnice« dne 13. marca izvoljeno načelstvo je to-le: č. g. Mih. Lendovšek, župnik, za ravnatelja; g. Srečko Mahor, učitelj v Makolah in g. Andrej Pohleven, cekv. ključar, pa za odbornika. Nadzorništvo je ostalo nespremenjeno, namreč: č. g. Martin Žekar, župnik v Studenicah je pregledovalec računov in g. Andrej Kodrič, občinski odbornik v Makolah nju namestnik.

Za veselico »Delavskega podpornega društva v Celju« so preplačali vstopino naslednji gospodje: g. Peter Majdič je poklonil 20 kron, mil. g. opat Ogradi je poslal istotako 20 kron, po 10 kron so darovali: dr. Iv. Dečko, dr. J. Hrašovec in Fr. Lončar, 5 kron je daroval Janko Vavken. »Delavsko podporno društvo« se omenjenim gospodom najtoplejše zahvaljuje. — Poročilo o veselici smo morali odložiti za prihodnjič.

Iz drugih krajev.

Koloman Tisza, bivši voditelj liberalne stranke na Ogrskem je umrl v Budimpešti.

Spomenik cesarici Elizabeti postavi dunajski dvor v Genfu. Prostor je že pridobil. Spomenik predstavlja cesarico sedečo na klopi s knjigo v roki. Kip je izklesal iz marmorja kipar Antonio Chiatone.

Velik naroden praznik so imeli dne 19. februarja v Moskvi. Slavili so obletnico družbenega preporoda Rusije. Dne 19. februarja 1861 je bilo v Rusiji odpravljeno telesno robotanje. Ta znameniti dan so torej proslavili v Moskvi. Pred spomenikom cara Aleksandra II. se je

zbrala ogromna množico naroda. Na en mah je padlo na kolena 50.000 ljudi, ki so molili za dušo pokojnega carja osvoboditelja. Kar je dalo temu slavlju velikanski pomen, je bila okolnost, da je kakor govornik nastopil med narodom veliki knez Sergej Aleksandrovič, generalni guverner v Moskvi. Vse se je izvršilo brez najmanje neprilčnosti. To je najbolji odgovor tistim sovražnikom Rusije, ki že vidijo veliko rusko državo v plamenu na vseh koncih in krajih, ako je kje kakih 100 ali 200 razgretih in nezrelih dijaških glav žugalo z revolucijo.

Namestu tobaka umazano cunjo. Po listih se širijo vesti, da je nek kmetič iz okraja Laško kupil zavoj tobaka za 4 kr., ko pa si je mož začel pipico basati, je videl, da v zavitku ni tobak, temveč umazana cunja, skupaj zvita in stisnjena.

Slaba navada. Ženske vtikajo šivanke, ko končajo šivanje, kamor jim pride in brez premisleka. Nekje na Hrvaškem vlegel se je uradnik k počitku. Kar strašno zavpije. Neumna dekla zaboldila je bila šivanko v podzglavnik. Gospodar je izgubil oko. Izteklo mu je ta hip. Ubogi revež!

V postojnski jami je upeljava nove izključno električne razsvitljave izvršena. S tem še le je posebna veličastnost in lepotenjenih podzemskih čudežev prišla do prave veljave. — Postojnska jama bo oba velikonočna praznika t. j. 30. in 31. marca t. l. od $\frac{1}{2}$. do $\frac{1}{2}$. ure dopoludne in od 4.—6. ure popoludne električno razsvitljena in na ogled odprtta proti vstopnini 3 K za osebo.

Z električno lučjo bodo lovili ribe na poseben način v Norfolku izdelani ladiji. Ladja ima nizko dno in je pripravna tudi za navadne reke. Na ospredku ladje bode svetila močna električna žarnica in ribe, privabljeni od te luči, bodo kar skakale v pravljene mreže.

Vsled opeklom umrla. Deklica Katherine Černe iz Grgarja na Goriškem se je grela na domačem ognjišču, kar se ji vname obleka. Njena mati je sicer priskočila na pomč ali prekasno, deklica se je tako opekla, da so jo morali prepeljati v bolnišnico, kjer je po hudih bolečinah v petek izdahnila svojo mlado dušo. Ko je hotela mati deklico rešiti, se je tudi sama hudo opekla.

Sladkor bo boljši kup. Znano je, da ni sladkor v nobeni državi tako drag, kakor v Avstriji. Tržna cena je najnaj 42 kr. Vrednost kilogramu sladkorja pa je v istini le 14 do 15 kr. Pri tem si vzame država užitnino 19 kr. pri kilogramu, tovarnarji pa 9 kr. Ako se preračuni poraba in izvoz sladkorja, vidimo, da dobi država vsako leto 65 milijonov kron, bogati tovarnarji pa 62 milijonov kron. Da bi tuji sladkorni izdelki ne mogli tekmovati s cenami domačih proizvodov, nalaga se na uvoz n. pr. nemškega in angleškega sladkorja visoka carina. Avstrijsko ljudstvo je v tem oziru mnogo trpelo. Zdaj čujemo, da se bo 1. septembra 1903 znižala carina na 6 frankov, in da se odstranijo vse premije. Tako je upati, da se v bodoče dosegajo nekoliko pravičnejše cene sladkorju.

Čikaške klavnice. O čikaških ameriških klavnicah govoril je R. M. Patterzon, pomožni državni komisar za pregledovanje hrane in živil. Dejal je, da se nahajajo v Čikagi 4 velike klavnice, v katerih se ne kolje nič druzega, kakor sami stari, na pol sivi, suhi in celo bolni konji, ter se prodaja njih meso različnim jedilnicam in gostilnam po mestu, kjer se to meso prireja kakor beefsteak, kambergersteak in drugo ali pa izdaja zastonj kot prost prigrizek — konji se pobirajo zvečer v raznih delih mesta. V klavnici se zakoljejo od 2. do 4. zjutraj, njih meso pa se razvaža pred belim dnem. Vkljub temu, da se za početje dobro ve, država ne more ničesar storiti vsled sedanje neumne postave tičoče se pregledovanja živeža. Ta postava zahteva, da se mora zatožencu dokazati, kje je vzel konja, mu na to slediti v klavnico ter videti, da je res zakljal žival.

Zatem mu je zopet treba slediti v mesto, kjer je prodal meso ter čakati, da se pridano meso zopet proda na drobno. Tudi so v Čikagi vsak dan ribe, ki so umrle naravne smrti ali pa bile v zalogi že več mesecov. Tudi med moko in sladkor se primečuje neka rudninska siva zmes. Dovaža se tudi neke vrste jesih, ki je zdravju silno škodljiv. Iz vsega sledi, da so amerikanske postave za nadzorovanje jestvin toraj silno pomanjkljive.

Stoletna samomorilka. Iz Hartforda v Ameriki poročajo: Gospa Robeka Evilsizer, ki bi bila praznovala 12. marca svoj stoti rojstni dan, si je te dni, ko je šla v posteljo, zabasala veliko cunjo v grlo in se tako zadušila. Zjutraj so našli mrtvo v postelji in so bili sprva mnenja, da starda le tako trdno spi. Razlogi samomoru niso znani; bržas se je starki zmedlo.

Nekaj o dunajskih kanalih. Dunajska policija je zaprla nekoga Jos. Strohmayerja ter ga izročila deželnemu sodišču. Strohmayer se je preživil že mnogo let na ta način, da je pohajal po kanalih pod dunajskim mestom ter nabiral v vrečo vse, kar je vedoma ali pomotoma prišlo med odpadke. Ker je tedaj mož brez gotove službe potratno živel, preiskala mu je policija stanovanje. Pri tem se je našlo: 30 zlatih prstanov z raznimi kamni, tri pare brilantnih uhanov, 2 srebrni uri z verižico, srebrne žličice, zlato uro z verižico, nad 4000 kron v zlatu in srebru ter blizu 2400 kron v papirju. Policija je mnenja, da je zakrivil mož hudodelstvo utajenja najdenih rečij, dočim si tolmačijo advokati, da se more govoriti k večjemu o najdenem zakladu, ker dunajski kanali vendar niso vsakomur pristopni.

Pruski policaji v cerkvi. Poljski list »Wiarus polski«, kateri izhaja v Bohumu na Vestfalskem, poroča, da je bil spreoblen pruski policaj cel čas v bohumski cerkvi, dokler so poljski duhovniki spovedovali tamšnje Poljake in jim oznanjevali božjo besedo. Pruska vlada ga je bojda tja poslala kot ovaduha. »Država strahu božjega in nra-

nosti.« Tako imenujejo Prusi s ponosom svojo deželo in tako za njimi ponavljajo naši nemškutarčki, ki so v Prusijo do ušes zaljubljeni. Toda, kdor pruske zadeve bolj proučava, prepriča se kmalu o drugem. Tako se n. pr. Prusi zgražajo, kadar pogledajo v statistiko; kajti statistične številke dokazujojo, da v državi »strahu božjega in nravnosti« pride na vsakih sto ljudij jeden hudodelec. In v Berolinu spravijo v »luknjo« vsak dan 300 hudodelcev. V Rusiji pa, katero švabsko-čufutski listi tako nesramno obrekajo, pride stoprav na 715 prebivalcev jeden hudodelec, to je, v hvalisbni Nemčiji je sedemkrat več hudodelcev nego v Rusiji.

Maščevanje neuslišanega snubača. Henrik Meyerer v Čikagi je postal žrtva zavrnjenega snubača. Meyerer je živel kot zasebnik skupaj s svojimi tremi hčerkami: Razo, Emo in Marijo. V najmlajšo, 20 letno, se je zaljubil 22 letni brzopisec Geo. L. Charlerose in deklica mu tudi ni bila sovražna. Nikakor ga pa nista mogli trpeti starejši dve sestri in sta tudi pregovorili očeta, da je snubitev odklonil in prepovedal Charleroseju vstop v hišo. To je mladeniča gnalo v obup. Sklenil se je nad celo rodbino krvavo maščevati. Šel je v stanovanje Meyerja. Roza mu je odprla vrata v kuhinjo. Hipoma je potegnil revolver in ustrelil deklico v spodnji del života. Potem je naglo vstopil v sobo in ustrelil starega Meyerja v prsi, da se je mož takoj zgrudil mrtev na tla. Ko je priskočila srednja sestra očetu na pomoč, je pomeril in tudi Emo ustrelil. Prizanesel je edino le svoji ljubici. Ko so tri njegove žrtve ležale v krvi na tleh, je stopil pred zrcalo in se pomeril v glavo. Bil je takoj mrtev. Najmlajša Maria, njegova nevesta, je hotela iz strahu skočiti skozi okno, vendar ni jej nič žalega storil.

Gospodarske drobtinice.

Prodaja mleka. Vsled interpelacije poslance Vencajza in Povšeta je trgovinski minister Call naročil kranjski vladni, naj potom podrejenih uradnikov opozori prodajalce mle-

ka in kupovalce, da se smejo v javnem prometu posluževati jedino le meterske mere in vase, torej le litrov.

Priloga današnje številke prinaša nov Kathreinerjev sujet, prav tako izviren v ideji kakor one Kathreinerjeve slike, ki so se priobčevale v prejšnjih letih in ki so še splošno v spominu. Zbirke teh slik, ki so se napravile marsikje, je kar najlepše obogatil mladi, nadebudni dunajski umetnik Adams s to izvirno kompozicijo. Brhka kmetiška deklica, podoba cvetočega zdravja in veselja do dela se vrača od žetve med dozorelim, težkim klasovjem. Predmet kakor umetniško lepa izvršitev sta enako mična in kažeta iznova, kako zelo se trudi firma Kathreiner, da namene svoje propagande združuje z zahtevami lepote in prikupnosti. Če se tako izbornoblago, kakršno je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, na tako ukusen in simpatičen način priporoča občinstvu, ni čudo, ako je lep in trajen uspeh plačilo takemu prizadetanju.

**Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna prijubljena**

**Kathreinerjeva • • •
Kneippova sladna kava**

Loterijske številke

Linc 22. marca: 83, 44, 31, 11, 76,
Trst > > 43, 84, 2, 6, 72.

MALA OZNANILA

Dne 31. marca: »Bral. društva pri Sv. Juriju ob Taboru« mladenička slavnost s petjem, govorom in igro: »Kmet Herod.« Govori č. g. Evald Vraček. »Hajdinski tamburaši« igrajo po večernicah v Graharjevi gostilni. »Bral. društva Sv. Križ na Murskem polju« veselica s petjem in gledališko igro: »Pravica se je izkazala.« Začetek ob polu 4. uri pop.

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Najmanja objava
45 vin.

MALA OZNANILA
Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Večkratna objava
po dogovoru.

Proda se.

Dva lepa travnika na Lazah, ki ležita blizu okrajne ceste, katera pelje proti Sv. Jakobu v Slov. gor., se takoj prodasta. Prvi meri 2 orala 587 □ seznejev, drugi 2 orala 1385 □ seznejev. Eden je cel potrošen s tomaževe žlindro. Ceno pove lastnik Ignacij Supanič v Vajgnu pošta Jarenina. 122 5-2

Novo zidana, enonadstropna hiša 20 minut iz mesta v Radvanju se proda z 2 oraloma njive in travnikom v Radvanju št. 112. Hiša leži pri cesti in potoku ter je pripravna za izvrševanje vsakega obrta. Cena 5500 gld., 2000 gld. lahko ostane. Natančnejše pogoje daje posestnik. 96 3-2

Trdogorske kanarčke (harter), petelinčke — z brezplačnim zavojem in v 8 dni poskus — 10 do 30 K, samičice 2 do 3 K priporoča odgojišče žlahtnih drdračev I. E. Weixl v Mariboru, Zofjni trg, 3, levo, 2. nadstropje. Vprašanje, znamko za odgovor. 103 3-2

Mlada sadna drevesca, cepljena, močna in velika, proda 600 komadov Janez Breznar, Sv. Jurij na Pesnici. 142 2-1

Lepo posestvo 10 minut oddaljeno od cerkve z lepim zidanim poslopjem, 56 m dolgo, potem 14 oralov njiv, travnikov in gozdov, se proda za nizko ceno. 1000 gld. ostane na posestvo, ostalo pa se plača pod lahkimi pogoji. Več se izve pri g. Kosi Franc, gostilničarju pri Sv. Tomažu blizu Ormoža. 117 3-3

Hiša s 5 sobami, vrt, njiva, svinjski hlev se proda za 3200 gld. (600 gld. lahko ostane) v Studencih št. 18 pri Mariboru. 114 2-2

Pekarija v pritlični hiši s 4 sobami, vežo, kuhinjo in gospodarskimi poslopji, vse v najboljšem stanu; potem 4 oralni zemlje (njive, travniki in gozd v ravni) se proda z vsemi gospodarskimi potrebsčinami za 4500 gld. 1500 gld. lahko ostane. Hiša je pripravna tudi za gostilno, ker ni nobene v vasi. Ponudbe sprejemata posestnik Karol Baumgartner, Schirmdorf št. 33, Abstall pri Radgoni. 134 2-1

V najem se da.

Trgovina s krčmo v Mariborski okolici se da takoj v najem. Ponudbe na: A. Dolinšek, poste restante Maribor. 133 2-1

Gostilno da v najem Ana Šobernik v Spod. Dupleku pri Vurberku. 139 2-1

Proste službe.

Postranski zasluzek, trajen in rastoč, ponuja se spôstovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod »1.70 Gradec, poste restante.« 222

Učenec, ki je izvršil z dobrim uspehom ljudsko šolo, sprejme se takoj v trgovini z mešanim blagom pri Ivan Koletnikovi naslednici na Črni gori pri Ptaju. 112 3-3

Kolarskega učenca iz poštene hiše sprejme Matija Kukovec, kolarski mojster pri Sv. Andražu v Slov. gor. 111 3-3

Močnega mesarskega učenca sprejme Friderik Reisman v Mariboru, koroške ulice št. 66. 118 3-2

Organist in cerkovnik, ceciljanško izurjen, v službi na veliki župniji, želi službo menjati. Naslov pri upravitelju. 126 2-2

Mlad oženjen šafar, dobro izurjen v poljedeljstvu kakor tudi v vinogradništvu, želi nastopiti službo pri kaki večji grajsčini. Ponudbe na upravitelju. 3-2

Močnega pekovskega učenca iz poštene hiše takoj sprejmem. Florijan Plevčak v Šoštanji. 127 2-2

Pomočnik k orgljaveci in cerkovniku se sprejme pri g. Janezu Fürst, organistu v Apačah pri Radgoni. 125 3-2

Služba cerkovnika in orgljarja je izpraznjena ter se zamore s 1. majem nasopiti. — Cerkveno predstojništvo v Cirkovca pri Pragarskem. 113 3-2

Slikarskega učenca, kateri ima veselje do slikarstva in risanja ter je dokro dovršil ljudsko šolo, sprejme Anton Bratkovič, slikarski mojster, Gradec, Grünsgasse št. 38. 130 3-2

Pridnega kovaškega pomagača sprejme takoj Mat. Bregant, kovač v Orehoški vesi pošta Hoče. 140 3-1

Bučno olje se bode začelo delati pri Mariji Vodenik v Studenicah 21. aprila. I. Prosi se uljudno, naj lastniki prinejo suhega bučnega drčja (zrnja). 2-1

V najem se išče.

Prostor za malo špacuno ali krčmo se išče v najem. Tudi se vzame na račun. Ponudbe blagovolijo se poslati upravitelju tega lista. 141 1-1

Semena! — **Semena!**

Razne vrste **pese** (rone)

dalje raznovrstno **semena za zelenjavo, cvetlice, posebno pa za detelje in trave**
vseh vrst in v najboljši kvaliteti priporoča 89 12—4

M. Berdajs,
Maribor trgovina z mešanim blagom in semenjem Maribor

Ročna sejalnica

za sejanje deteljnega in travnega semena, rži, ovsja, ječema, koruze itd.

Novo!

Ugodnosti: prihranjevanje semena, jednakomerne in hitro sejanje.
Prospekti na zahtevanje.

Echinger & Fernau
454 25—14 Dunaj XII, Neubaugürtel 7—9.

Sadje- in vinorejsko društvo za šoštanjski okraj

ima

dne 6. aprila t. l., ob 3. uri popoludne
v prostorih g. I. Rajšterja

glavni občni zbor

s sledečim dnevnim redom:

1. Občajni pozdrav in poročilo tajnika in blagajnika.
  2. Posvetovanje o prodaji vinograda v Šmartnem na Paki, oziroma potrdilo prodaje, če se je vinograd že pred zborovanjem po dražbi prodal.
  3. Dopolnitvena volitev dveh odbornikov.
  4. Predavanje o sadjereji.
  5. Slučajnosti.
- Zelo mnogobrojne vdeležbe se nadeja

143 1—1

odbor.

Dr. T. Birngast

110 3—3 zdravnik vseh strok

naznanja s tem slavnemu občinstvu, da se je pri Sv. Trojici v Slov. gor. hiš. št. 51 (poprej zdravnik Deanino) nastanil ter se priporoča v blagohoten obilen obisk.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Slovenska liturgična knjiga!

Novo! — **Novo!**

Obrednik za organiste."

Obsegata vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi n. pr. na Svečnico, Pepelnico, Cvetno nedeljo, Veliki teden, Markovo i. t. d., blagoslavljanie vode na praznik sv. Štefana, vina na god sv. Janeza, hiš na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgel i. t. d., sprejem novega župnika, škofa i. t. d. Knjiga lično v platno vezana z rudečo obrezo stane s pošto vred **1 K 60 v.** pri založniku ē. g. M. Štraki, kn. šk. revidentu v Mariboru, Štajersko.

Novo! — **Novo!**

Koralni napevi v navadnih notah!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu **vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.**

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobic je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, **rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd.** — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevodenje bolnikov; križi s stojalcem, **svetinjice** različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogni tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike. Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak urad ali zasebničke štampilije (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Slovenci!
darujte za
družbo Sv. Cirila in Metoda!

Razne uradne pečate kuverte **s firmo**
priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Vabilo na občni zbor

„Kmetijskega društva v Leskovcu“

reg. zadruge z omejeno zavezo, 131 1-1
ki se vrši

dne 6. aprila 1902, ob 3. uri popol. v društvenih prostorih
v Leskovcu.

Dnevni red: 1. Poročilo načelnika. 2. Potrjenje računa za l. 1901.
3. Volitev dveh udov načelnika. 4. Slučajnosti.

Vstop k zborovanju je dovoljen le članom društva in osebam,
katere želijo pristopiti k društvu. — Po zborovanju sprejemali se
bodo tudi novi udi.

ODBOR.

Najboljši

nje, množi mleko ter jajca, na-
redi živino moč-
nejšo in tvori trdo meso. 563 9-7
Za vsako žival neobhod. potrebno. Popisi zastonj.

M. Barthel & Co., Dunaj X.

Prodajalnice v Mariboru: M. Berdajs, L. H. Korošec, Franc
Franjež, Josip Kavčič, S. Novak, Max Wolfgram in Pahnerja sinovi.

je Barthelovo klajno apno,
ono prepreči lizavost in glodanje
lesa, prepreči mehčanje kosti, pre-
preči hujšanje, na-
redi živino ješčo,
ukrepi prebavlja-

za živino

prašček

za živino

za živino